

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.009.01.2018
P/18/025

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce

T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05

lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/025 – Promocja kultury polskiej za granicą.
Okres objęty kontrolą	Lata 2013-2018 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) oraz okres wcześniejszy, jeżeli miał wpływ na kontrolowaną działalność.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	1. Krzysztof Wilkosz, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LKI/63/2018 z 24 lipca 2018 r. 2. Krzysztof Kopeć, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/64/2018 z 24 lipca 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Instytut Polski w Kijowie (dalej: Instytut lub IP), ul. B. Chmielnickiego 29/2, 01030 Kijów.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bartosz Musiałowicz, Dyrektor Instytutu od 12 lutego 2018 r. (dalej: Dyrektor). Poprzednio, w okresie objętym kontrolą, stanowisko Dyrektora zajmowali: – Katarzyna Węzowska, od 1 września 2017 r. do 11 lutego 2018 r. (p.o. Dyrektora); – Ewa Figel, od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2017 r.; – Jarosław Godun, od 1 września 2010 r. do 31 sierpnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 443-446)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna	W okresie objętym kontrolą przedsięwzięcia realizowane przez Instytut ujęte w <i>Zadaniach dla Instytutu Polskiego w Kijowie</i> na dany rok były zgodne z priorytetami ustalonymi przez Ministra Spraw Zagranicznych. Zadania były realizowane zgodnie z przyjętymi planami, a przedkładane przez Instytut sprawozdania z działalności były zgodne ze stanem faktycznym oraz określonymi przez Ministra wymogami w zakresie sprawozdawczości. Instytut realizował przedsięwzięcia (projekty) dotyczące promocji kultury polskiej za granicą w szerokim i różnorodnym zakresie. Podjęte przez Instytut działania promocyjne obejmowały najważniejsze dziedziny kultury polskiej, w tym wiedzę o Polsce i jej historii, malarstwo, film, teatr, muzykę, język i literaturę polską. W ramach swojej działalności IP współpracował m.in. z Ambasadą RP na Ukrainie (dalej: Ambasada), Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Informacji Turystycznej w Kijowie, Instytutem Adama Mickiewicza, Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskim Instytutem Sztuki Filmowej, Instytutem Pamięci Narodowej oraz Instytutem Książki, poszerzając swoją ofertę kulturalną. Realizacja zadań IP odbywała się przede wszystkim poprzez wdrażanie projektów. Określając w danym roku zadania do realizacji w dokumencie <i>Zadania dla Instytutu Polskiego w Kijowie</i> Instytut nie ustalił mierników pozwalających na dokonanie oceny efektów realizowanych zadań. Ponadto dla 15 spośród objętych szczegółowym badaniem 30 projektów ujętych w kwartalnych planach działalności Instytutu nie określono mierników ich realizacji, a dla
--------------	---

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

dwóch projektów przyjęte mierniki nie pozwalały na dokonanie oceny rezultatu podejmowanych działań.

Badanie w zakresie prawidłowości wydatkowania środków na trzy realizowane w okresie objętym kontrolą przedsięwzięcia wykazało, że osiągnięto zakładane w projektach cele, a wydatki zostały poniesione na działania niezbędne dla realizacji projektów. Niemniej jednak sposób prowadzenia dokumentacji objętych badaniem projektów nie pozwalał dla części realizowanych w ramach projektów działań na dokonanie oceny, czy wydatki zostały poniesione w sposób gwarantujący uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów oraz czy zastosowano optymalny dobór metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Określenie i realizacja przedsięwzięć dotyczących promocji kultury polskiej za granicą

Opis stanu
faktycznego

Szczegółowy zakres zadań oraz strukturę organizacyjną Instytutu w okresie objętym kontrolą określał *Wewnętrzny Regulamin Organizacyjny Instytutu Polskiego w Kijowie* z dnia 22 marca 2011 r. oraz z dnia 5 października 2016 r.² Zgodnie z zapisami ww. dokumentów do zadań Instytutu należały m.in.:

- realizacja celów polskiej polityki zagranicznej narzędziami właściwymi dla dyplomacji publicznej,
- działanie na rzecz kształtowania pozytywnego wizerunku Polski w państwie przyjmującym,
- upowszechnianie wiedzy o Polsce współczesnej, jej historii, kulturze i życiu społecznym oraz jej potencjale naukowym i oświatowym,
- działanie na rzecz zapewnienia obecności polskiej kultury w najważniejszych ośrodkach i środowiskach opiniotwórczych kraju przyjmującego oraz w znaczących przedsięwzięciach międzynarodowych,
- inicjowanie kontaktów między polskimi i zagranicznymi partnerami w sferze międzynarodowej wymiany kulturalnej i działania na rzecz ich utrzymania i rozwijania,
- prowadzenie działań wspierających promocję innych dziedzin, takich jak edukacja, sport, turystyka, gospodarka,
- wspieranie miejscowego środowiska naukowo-badawczego i edukacyjnego zajmującego się problematyką polską, zwłaszcza w wymiarze nauk społecznych i humanistycznych,
- działania na rzecz promocji języka polskiego.

W *Wewnętrznym Regulaminie Organizacyjnym Instytutu Polskiego w Kijowie* z dnia 5 października 2016 r. oprócz ww. zadań wskazano również zadanie polegające na współpracy ze środowiskami polonijnymi w zakresie dyplomacji publicznej i kulturalnej mające na celu wsparcie i aktywizację tych środowisk.

(dowód: akta kontroli str. 94-109)

Instytut w okresie objętym kontrolą zadania związane z promocją kultury polskiej realizował na podstawie przyjmowanych przez MSZ założeń. Corocznie w grudniu roku poprzedzającego opracowywano dokument *Zadania dla Instytutu Polskiego w Kijowie na rok następny*, w którym oprócz krótkiego opisu uwarunkowań działalności zagranicznej, głównych wyzwań oraz potencjalnych zagrożeń dla realizacji zadań określano zadania do realizacji, wyodrębniając m.in. zadania priorytetowe, zadania o charakterze stałym oraz zadania o charakterze szczególnym.

Wśród zaplanowanych zadań priorytetowych na 2013 r. przewidziano: *Podjęcie działań zmierzających do zaproszenia Polski jako Honorowego Gościa XX Międzynarodowych Targów Książki we Lwowie, Organizację projektów w ramach Roku Witolda Lutosławskiego* (priorytety w dziedzinie dyplomacji kulturalnej) oraz *Realizowanie projektów odwołujących się*

² Regulaminy zostały nadane przez Dyrektora Generalnego Służby Zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych (dalej: MSZ).

do historii, szczególnie w kontekście 79. rocznicy tragedii wołyńskiej i Realizację projektów związanych z kulturą żydowską oraz polsko-żydowskimi stosunkami, szczególnie w kontekście otwarcia Muzeum Historii Żydów Polskich (priorytety w dziedzinie dyplomacji publicznej). Zadania te miały być realizowane przez cały rok poprzez organizację np. wystaw, konferencji, spotkań itp.

W 2014 r. nie zaplanowano dla Instytutu zadań priorytetowych w dziedzinie politycznej oraz dziedzinie ekonomicznej, przewidziano natomiast zadania w ramach priorytetów w innych dziedzinach, tj. m.in. *Działania na rzecz wzmocnienia marki „Polska” na Ukrainie, Promocja dokonań Polski w zakresie wsparcia procesów demokratyzacji i rozwoju międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka, zarówno w bieżącej polityce zagranicznej, jak i w wymiarze historycznym, Budowanie partnerstwa pomiędzy twórcami i instytucjami kulturalnymi w Polsce i na Ukrainie, Inicjowanie dyskusji nt. polityki kulturalnej i demokratyzacji przestrzeni publicznej.* Zadania miały być realizowane przez cały rok bądź w poszczególnych kwartałach m.in. poprzez organizację cyklu spotkań intelektualistów, organizację konferencji, spotkań, seminariów itp.

Wśród zaplanowanych dla Instytutu zadań na 2015 r. o charakterze priorytetowym znalazły się: *Promocja sukcesu Polski regionalnej i lokalnej, Promocja polskiego teatru, wspieranie kontaktów pomiędzy polskimi i ukraińskimi twórcami teatralnymi oraz obecności polskiego dramatu na Ukrainie, Promocja na rzecz demokratyzacji, rozwoju społeczeństw obywatelskich i ochrony praw człowieka w świecie, Promocja pozytywnych aspektów relacji polsko-żydowskich, Promocja wkładu Polski w zwycięstwo aliantów w kontekście 70 rocznicy zakończenia II wojny światowej oraz Promocja polskiej sztuki współczesnej.* Poszczególne zadania miały zostać zrealizowane m.in. poprzez: współdziałanie z polskimi samorządami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi w celu wsparcia ukraińskiej reformy samorządowej na szczeblu lokalnym i regionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem regionów południowo-wschodniej Ukrainy, organizację cyklu wizyt studyjnych, spotkań, konferencji, a także poprzez np. promowanie Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 r. oraz starań Łodzi o organizację Expo w 2022 r.

Na 2016 r. dla Instytutu przewidziano następujące zadania: *Promocja dwustronnych relacji politycznych* (zadanie w ramach priorytetu w dziedzinie politycznej), *Promocja współczesnej Polski w kontekście osiągnięć transformacji gospodarczej i społecznej* (priorytet w dziedzinie ekonomicznej) oraz *Nowa Polska – Nowa Europa. Promocja wkładu Polski w budowanie nowego ładu europejskiego, po 1989 r., Polska kreatywna. Promocja przemysłów kreatywnych, Polska obywatelska. Promocja międzynarodowych działań Polski na rzecz demokracji, dialogu międzynarodowego oraz umacniania społeczeństwa obywatelskiego i Polska miejska. Promocja rozwoju polskich miast* (priorytet w innych dziedzinach). Poszczególne zadania miały być zrealizowane przez cały rok m.in. poprzez: działania w dziedzinie dyplomacji, prezentację dorobku polskich naukowców w dziedzinie przemysłu, prezentację polskiej transformacji ustrojowej oraz przemian społecznych, poprzez historię polskiego teatru po 1989 r., cykl spotkań z udziałem polskich aktywistów miejskich. Ponadto w 2016 r. przewidziano dla Instytutu zadania w zakresie dyplomacji publicznej i kulturalnej (m.in. kontynuacja udziału w projekcie GoGlobal, czyli nauki języków obcych, w tym języka polskiego dla przedstawicieli ukraińskiej administracji państwowej oraz instytucji i organizacji pozarządowych) oraz w zakresie aktywności medialnej.

W dniu 19 maja 2016 r. Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej MSZ przekazał kierownikom placówek zagranicznych (elektronicznie) korektę priorytetów dyplomacji publicznej MSZ na 2016 r. W dokumencie wskazano *Priorytety stałe: (m.in. promocja języka polskiego, wspieranie rozwoju nauczania języka polskiego i studiów polskich w zagranicznych ośrodkach akademickich) i Priorytety szczegółowe na 2016 r., w tym: Promowanie polskiej myśli politycznej i historii, Promocja wkładu chrześcijańskiej Polski w dziedzictwo cywilizacji Zachodu, Promocja Polski kreatywnej i innowacyjnej, Promocja potencjału Polski jako organizatora i gospodarza dużych wydarzeń międzynarodowych.*

Wśród zaplanowanych zadań priorytetowych na 2017 r. przewidziano: *Promocję dwustronnych relacji politycznych, Promowanie polskiej myśli politycznej i historii* (priorytety w dziedzinie politycznej), *Promocję Polski Kreatywnej* (priorytety w dziedzinie ekonomicznej)

oraz Przygotowanie międzynarodowej opinii publicznej do obchodów setnej rocznicy Odrodzenia Państwa Polskiego w 2018 r. (priorytety w innych dziedzinach). Jako formę realizacji ww. zadań przewidziano m.in. podejmowanie przedsięwzięć mających na celu przełamywanie stereotypów narodowych, przygotowanie społeczeństwa polskiego i ukraińskiego do dyskusji wolnej od mowy nienawiści poprzez: zwiększanie aktywności w dziedzinie udostępniania literatury historycznej wydanej w języku ukraińskim, zainicjowanie powstania ukraińskojęzycznego portalu internetowego zajmującego się historią Polski i wzajemnymi relacjami, promowanie historyków ukraińskich, którzy publikują już materiały krytykujące jednostronną wizję OUN/UPA itp. Ponadto w 2017 r. przewidziano dla Instytutu zadania w zakresie dyplomacji publicznej i kulturalnej (np. *Promowanie wkładu Polski w światowe dziedzictwo humanizmu zarówno na poziomie idei, jaki i osobowości, Promowanie wkładu Polski i Polaków w światową politykę, kulturę i naukę*) oraz w zakresie aktywności medialnej.

Na 2018 r. wśród zadań priorytetowych przewidziano: *Promocję dwustronnych relacji politycznych* (priorytety w dziedzinie politycznej), *Promowanie innowacyjności i kreatywności polskiej gospodarki* (priorytety w dziedzinie ekonomicznej) oraz *Promowanie polskiej tradycji niepodległościowej, obywatelskiej i wolnościowej w kontekście 100. Rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości, Promocję Polski jako wiarygodnego sojusznika i partnera oraz Promocję Polski jako lidera wspólnych projektów regionalnych* (priorytety w innych dziedzinach). Jako formę realizacji ww. zadań przewidziano m.in. wsparcie działań Ambasady w zakresie dyplomacji publicznej m.in. poprzez organizowanie konferencji, spotkań i seminariów, promocję polskich przemysłów kreatywnych (designu, filmu), współpracę z Komitetem Narodowych Obchodów Setnej Rocznic Odzyskania Niepodległości RP oraz w ramach Programu Wieloletniego „Niepodległa”. Ponadto w 2018 r. przewidziano dla Instytutu zadania w zakresie dyplomacji publicznej i kulturalnej (np. *Zainicjowanie kampanii wizerunkowej ukierunkowanej na poprawę lub wzmocnienie wizerunku Polski na Ukrainie w zależności od uwarunkowań lokalnych, Promowanie wkładu polskiej nauki w rozwój nauki światowej oraz osiągnięć polskich naukowców w kontekście ogłoszenia w 2018 r. Rokiem Nauki Polskiej*) oraz w zakresie aktywności medialnej.

W latach 2013-2018 zaplanowano również realizację zadań o charakterze stałym i/lub szczególnym. Wśród nich znalazły się takie, jak m.in.: promocja wizerunku Polski za granicą jako stabilnej, europejskiej demokracji, inicjowanie i utrzymywanie kontaktów z przedstawicielami świata kultury i nauki, inicjowanie działań promujących polską sztukę, film, teatr, muzykę, literaturę i inne dziedziny, utrzymywanie stałych kontaktów z mediami, rozwijanie nowoczesnych form dotarcia do odbiorcy, wspieranie polskich przedsiębiorstw i ochrona ich interesów gospodarczych.

W latach 2015-2018 zaplanowano również zadania organizacyjno-infrastrukturalne.

(dowód: akta kontroli str. 3-46)

W oparciu o sporządzone *Zadania dla Instytutu Polskiego w Kijowie*, w IP opracowywane były kwartalne plany działalności Instytutu. Realizacja zadań IP odbywała się przede wszystkim poprzez realizację projektów. W badanym okresie w planach kwartalnych przyjęto do realizacji 581 projektów, w tym w 2013 r. – 116, w 2014 r. – 92, w 2015 r. – 129, w 2016 r. – 96, w 2017 r. – 111 i 37 pierwszym półroczu 2018 r. Ujęte w kwartalnych planach działalności IP projekty wpisywały się w priorytety określone w *Zadaniach dla Instytutu polskiego w Kijowie* na poszczególne lata objęte kontrolą.

(dowód: akta kontroli str. 47-51)

Instytut nie opracował mierników realizacji zadań określonych w *Zadaniach dla Instytutu Polskiego w Kijowie*. Badanie na próbie 30 realizowanych, określonych w kwartalnych planach działalności Instytutu, projektów³ wykazało, że mierniki ich realizacji oraz wartości oczekiwane określono dla 15 projektów. Wśród mierników realizacji projektów znalazły się m.in. liczba oczekiwanych widzów – 1 000 osób dla projektu pt. *Udział w pracach jury producenta filmowego (...)* oraz *prowadzenie warsztatów filmowych i udział polskich filmów*

³ Dobór losowy z interwałem.

w konkursie (...) – poz. 16 planu na I kwartał 2013 r., liczba potencjalnych słuchaczy – 1 400 osób dla projektu pt. *Występ Chóru Jana Szyrockiego Uniwersytetu Szczecińskiego w Kijowie i we Lwowie w ramach wymiany polsko-ukraińskiej pomiędzy uczelniami* – poz. 27 planu na II kwartał 2013 r., nakład – 1 000 egzemplarzy oraz wydanie na czytniki elektroniczne dla projektu pt. *Wydanie specjalnego numeru Nowej Europy Wschodniej w języku ukraińskim* – poz. 1 planu na III kwartał 2014 r., nakład 1 000 egzemplarzy dla projektu pt. *Wydanie specjalnego numeru Kino-Teatru z serią tekstów o polskim teatrze (...)* – poz. 22 planu na III kwartał 2015 r., liczba odbiorców – 5 000 osób dla projektu pt. *Wystawa planszowa pt. Wielka wojna Polaków 1914-1918. Drogi do niepodległości* – poz. 7 planu na IV kwartał 2017 r. Dla 15 wybranych projektów mierników nie określono.

(dowód: akta kontroli str. 52-91)

W okresie objętym kontrolą Instytut nie zlecał i nie sporządzał sformalizowanych analiz dotyczących potrzeb w zakresie promocji kultury polskiej na Ukrainie. Dyrektor wyjaśnił, że nie dysponuje wiedzą, dlaczego nie opracowano sformalizowanej strategii docierania do grup docelowych, a wynika to z faktu, że stanowisko objął z dniem 12 lutego 2018 r. Dyrektor dodał, że przepisy obowiązujące IP nie nakładają obowiązku opracowania tego rodzaju strategii. Były Dyrektor Jarosław Godun wyjaśnił, że według jego wiedzy żaden dokument nie przewidywał konieczności sporządzania analiz dotyczących potrzeb w zakresie promocji kultury polskiej na Ukrainie. Przyjęty przez Międzyresortowy Zespół ds. Promocji Polski za granicą dokument *Kierunki Promocji Polski na lata 2010-2015* określał obszary, cele oraz koordynował działania promocyjne poszczególnych resortów i innych jednostek za granicą. Była Dyrektor Ewa Figel w złożonych wyjaśnieniach dodała również: *od maja 2016 r., po korekcie, główne priorytety szczegółowe to: promowanie polskiej myśli politycznej i historycznej, promowanie wkładu chrześcijańskiej Polski w dziedzictwo cywilizacji Zachodniej, promowanie Polski kreatywnej i innowacyjnej, promowanie potencjału Polski jako organizatora i gospodarza dużych wydarzeń międzynarodowych (Łódź EXPO 2022, Światowe Dni Młodzieży, Szczyt NATO).*

(dowód: akta kontroli str. 92-93, 479, 487-488)

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym struktura organizacyjna IP przedstawia się następująco:

- kierownik placówki zagranicznej,
- zastępca kierownika placówki zagranicznej,
- referat ds. programowych,
- stanowisko personelu obsługi,
- sekretariat.

Liczba etatów w IP wynosiła łącznie dziewięć etatów, w tym dwóch pracowników służby zagranicznej w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 sierpnia 2016 r. oraz osiem, w tym dwóch pracowników służby zagranicznej w okresie od 1 września 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 94-109)

Siedziba Instytutu Polskiego mieściła się przy ul. B. Chmielnickiego 29/2 lok. 17, w lokalu o powierzchni 215,9 m².

W sprawie sytuacji kadrowej i lokalowej Instytutu Dyrektor wyjaśnił: *Sytuacja kadrowa Instytutu jest niezadowalająca pod względem ilości etatów. Przy ilości ponad 100 projektów realizowanych przez Instytut w skali roku obsada kadrowa Placówki jest zdecydowanie zbyt mała. Podobne placówki innych krajów posiadają znacznie większą obsadę personalną, przy 2-3 krotnie mniejszej ilości realizowanych projektów. Istotnym utrudnieniem jest brak etatu ds. administracyjno-finansowych, co powoduje dodatkowe obciążenie pracą dla całego personelu Placówki.*

Sytuacja lokalowa Placówki również jest niezadowalająca (...), co legło u podstaw złożonego w kwietniu br. do Biura Infrastruktury MSZ wniosku o zmianę siedziby Placówki. Zgodnie z otrzymaną z BI MSZ informacją wniosek został zaopiniowany pozytywnie, zaś BI umieściło sprawę zmiany dotychczasowej siedziby IP w Kijowie w opracowanym „Planie pozyskania nieruchomości na potrzeby siedzib placówek zagranicznych i rezydencji ambasadorów RP w roku 2019”.

(dowód: akta kontroli str. 156-179)

Wśród barier w prowadzeniu działań na rzecz promocji kultury polskiej na Ukrainie Dyrektor wymienił m.in.: *niestabilną sytuację w Kraju Urzędowania (trwający konflikt na wschodzie kraju powodujący obniżenie poziomu bezpieczeństwa, kryzys gospodarczo-finansowy powodujący częste wahania kursów walut, utrzymujący się bardzo wysoki poziom korupcji, postępująca pauperyzacja społeczeństwa), zaostrzenie polsko-ukraińskich stosunków dwustronnych na tle debaty historycznej oraz wspomnianą niewystarczającą obsadę personalną Placówki (w szczególności brak etatu ds. administracyjno-finansowych).*

(dowód: akta kontroli str. 92-93)

W okresie objętym kontrolą w Instytucie nie opracowano w postaci sformalizowanego dokumentu koncepcji/strategii docierania do wybranych, istotnych dla zadań Instytutu grup docelowych na Ukrainie oraz nie wypracowano praktyki działania w tym zakresie. Dyrektor wyjaśnił, że nie dysponuje wiedzą, dlaczego nie opracowano sformalizowanej strategii docierania do grup docelowych. Dyrektor dodał, że stanowisko objął z dniem 12 lutego 2018 r. oraz że przepisy obowiązujące Instytut nie nakładają obowiązku opracowania tego rodzaju strategii. Były Dyrektor Jarosław Godun wyjaśnił: *IP w Kijowie w okresie od 01.09.2010 do 31.08.2014 realizował swe działania w oparciu o następujące dokumenty:*

- *Kierunki promocji Polski na lata 2010-2015,*
- *Priorytety Polskiej Polityki Zagranicznej na lata 2012-2016,*
- *Założenia polskiej polityki zagranicznej przedstawiane przez Ministra Spraw Zagranicznych podczas corocznych sejmowych expose,*
- *Program działalności dyrektora IP w Kijowie na lata 2010-2014,*
- *Zadania IP w Kijowie na lata 2013 i 2014 (zatwierdzone przez DDPK),*
- *Kwartalne programy działalności IP w Kijowie (zatwierdzone przez DDPK).*

Wg mojej wiedzy ww. dokumenty nie przewidywały konieczności rocznego opracowywania dokumentu działania koncepcji/strategii docierania do wybranych grup docelowych. Jednakże IP w Kijowie monitorował skuteczność swoich działań, biorąc pod uwagę odzwierciedlenia w mediach centralnych i lokalnych w Ukrainie (radio, TV, portale internetowe) oraz mediach społecznościowych Facebook, Twitter, Google+, YouTube). Służył temu monitoring mediów prowadzony od 2010 roku. Jako dyrektor IP w Kijowie wykorzystywałem również doświadczenie swoich poprzedników jak i zespołu IP oraz budowałem i pogłębiałem dotychczasowe relacje z ukraińskimi partnerami i przedstawicielami zagranicznych instytutów/centrów działających w Ukrainie. Takie działania zapewniały skuteczność docierania do szerokich i różnorodnych grup docelowych w różnych zakątkach kraju, od Galicji po Zagłębie Donieckie i Krym. Była Dyrektor Ewa Figel w złożonych wyjaśnieniach dodała: (...) istniała wypracowana przez kolejnych dyrektorów praktyka działania, oparta na przekazywanej wiedzy i własnym doświadczeniu, spotkaniach z partnerami ukraińskimi oraz przedstawicielami innych instytutów działających w Ukrainie, obserwacji zasięgów poszczególnych mediów społecznościowych i strony www Instytutu, skuteczności różnych kanałów informacyjnych (stacji radiowych, telewizyjnych oraz portali internetowych), monitoringu mediów prowadzonym od 2010 r., analizie elektronicznego rynku odbiorcy na Ukrainie (m.in. Facebook, Google+, Twitter, YouTube) oraz uzupełnianej na bieżąco kartotece kontaktów placówki zgodnie z zasadami określonymi przez Biuro Archiwum i Zarządzania Informacją z dnia 15.03.2013 r., które obowiązywało do chwili wprowadzenia RODO. Ponadto IP kierował się zaleceniami zawartymi w Instrukcji z dnia 27 sierpnia 2015 r. do zarządzenia nr 7 dyrektora służby zagranicznej z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie zamieszczania i redagowania treści informacyjnych w sieci Internet oraz zarządzania portalami internetowymi Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

(dowód: akta kontroli str. 92-93, 478-479, 487-488)

Instytut posiadał aktualną stronę internetową pod adresem <http://www.polinst.kyiv.ua/>. Strona dostępna była w trzech językach – ukraińskim, polskim i angielskim. Na stronie dostępne były m.in. następujące zakładki: *Wydarzenia, Biblioteka, Aktualności, Kalendarium Niepodległości Historia, O Nas.*

W zakładce *O nas* znajdowały się m.in. informacje o kierownictwie i pracownikach Instytutu, informacje adresowe, numery telefonów, adres e-mail Instytutu oraz wskazówki dojazdowe. Strona internetowa Instytutu oferowała możliwość zapisania się do newslettera w języku ukraińskim. Dostępne były dwa rodzaje newslettera: ogólny oraz dla przedstawicieli mediów. W bazie newslettera znajdowało się 3 569 adresów mailowych (stan na 1 sierpnia 2018 r.). Na stronie znajdowały się przekierowania (ikony) do portali społecznościowych placówki (*Facebook, Tweeter, Instagram, Google+, Youtube, Telegram*). U dołu strony zamieszczono linki do polskich instytucji działających w obszarze kultury, m.in. do Instytutu Książki, Międzynarodowego Centrum Kultury, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Narodowego Centrum Kultury, serwisu Culture.pl prowadzonego przez Instytut Adama Mickiewicza, Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Ambasady. W zakładce *Kalendarium Niepodległości* przygotowanej w związku z jubileuszem 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości przybliżono czas walki Polaków o niepodległość. Projekt ten był efektem współpracy Instytutu Polskiego w Kijowie z Muzeum Historii Polski.

(dowód: akta kontroli str. 180-183)

Instytut sporządzał sprawozdania z realizacji zadań placówki za lata 2013-2014 zgodnie z § 21 ust. 1 zarządzenia nr 40 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 11 grudnia 2012 r. w sprawie planowania i sprawozdawczości w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i w placówkach zagranicznych⁴ oraz za lata 2015-2017 – zgodnie z § 26 ust. 1 zarządzenia nr 29 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie planowania i sprawozdawczości w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i w placówkach zagranicznych⁵. W sprawozdaniu z realizacji zadań IP za 2013 r. z dnia 10 stycznia 2014 r., oprócz uwarunkowań działalności placówki w danym roku, wśród których poruszono m.in. kwestę *Majdanu*, opisano sposób realizacji podejmowanych zadań. Zaplanowane na 2013 r. zadania priorytetowe zrealizowano m.in. poprzez: zorganizowanie *Forum* z gośćmi specjalnymi, którym zaprezentowano tłumaczenie 14 książek, antologię współczesnych polskich dramatów oraz specjalny numer pisma *Krytyka* – łącznie w ramach *Forum* odbyło się 60 wydarzeń z udziałem 50 autorów z Polski (w ramach zadania *Podjęcie działań zmierzających do zaproszenia Polski jako Honorowego Gościa XX Międzynarodowych Targów Książki we Lwowie*), zorganizowanie 11 koncertów muzyki Witolda Lutosławskiego w 10 miastach Ukrainy (w ramach zadania: *Organizacja projektów w ramach Roku Witolda Lutosławskiego*), wydanie specjalne pisma *Ji Wołyń 1943-2013* – nakład 800 egz. (w ramach zadania: *Realizowanie projektów odwołujących się do historii, szczególnie w kontekście 79. rocznicy tragedii wołyńskiej*) i przeprowadzenie wywiadów z najstarszymi mieszkańcami Drohobycza dotyczącymi okresu przed II wojną światową i dokumentacji audiowizualnej dotyczącej fenomenu współżycia trzech narodów, trzech filozofii i kultur (realizacja w ramach zadania: *Realizację projektów związanych z kulturą żydowską oraz polsko-żydowskimi stosunkami, szczególnie w kontekście otwarcia Muzeum Historii Żydów Polskich*). Ponadto w sprawozdaniu wskazano sposób realizacji zadań o charakterze stałym i/lub szczegółowym oraz zadań o charakterze organizacyjno-administracyjnym, np. realizacja 119 projektów, w ramach 408 wydarzeń w 31 miastach i miejscowościach Ukrainy. Do najważniejszych zadań w sferze promocji wizerunku Polski jako stabilnej europejskiej demokracji zaliczono realizację programu *Europejskie Doświadczenie Polska* i przekład literatury faktu.

(dowód: akta kontroli str. 110-117)

W sprawozdaniu z realizacji zadań Instytutu za 2014 r. z dnia 2 stycznia 2015 r., oprócz uwarunkowań działalności placówki w danym roku, wśród których m.in. ponownie podniesiono wydarzenia związane z *Majdanem*, opisano sposób realizacji podejmowanych zadań. Zaplanowane na 2014 r. zadania priorytetowe zrealizowano m.in. poprzez: spotkania z Jerzym Stępnem nt. *Reforma administracyjna w Polsce*, wykłady Pawła Kowala nt. *Partnerstwo Wschodnie: osiągnięcia i perspektywy* oraz promocję książki *Między Majdanem a Smoleńskiem* (realizowane w ramach zadania *Działania na rzecz wzmacniania marki „Polska”*

⁴ Dz. Urz. Min. Spraw Zagr. poz. 36.

⁵ Dz. Urz. Min. Spraw Zagr. poz. 29, ze zm.

na Ukrainie), udział w konferencji prof. Andrzeja Żbikowskiego, autora monografii *Karski w II Międzynarodowej Konferencji Żydzi w mozaice etnicznej ziem ukraińskich* (realizowane w ramach zadania: *Promocja dokonań Polski w zakresie wsparcia procesów demokratyzacji i rozwoju międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka, zarówno w bieżącej polityce zagranicznej, jak i w wymiarze historycznym*), zrealizowanie wystawy laureatów poprzednich trzech edycji Nagrody Malewicza w Muzeum Narodowym w Kijowie pt. *Miejsca. Laureaci Nagrody Artystycznej im. Kazimierza Malewicza* (realizowane w ramach zadania: *Budowanie partnerstwa pomiędzy twórcami i instytucjami kulturalnymi w Polsce i na Ukrainie*), prezentację polskich doświadczeń transformacji sektora kultury w gronie ukraińskich urzędników i działaczy (realizacja w ramach zadania: *Inicjowanie dyskusji nt. polityki kulturalnej i demokratyzacji przestrzeni publicznej*). Ponadto w sprawozdaniu wskazano sposób realizacji zadań o charakterze stałym, szczegółowym oraz zadań o charakterze organizacyjno-infrastrukturalnym.

W sprawozdaniu wskazano ponadto że nie odbyły się zaplanowane spotkania z Jerzym Hausnerem ze względu na brak odpowiedzi ze strony prelegenta oraz z Adamem Rotfeldem ze względu na stan zdrowia lektora. Spotkania te miały być realizowane w ramach zadania *Działania na rzecz wzmacnia marki „Polska” na Ukrainie*.

(dowód: akta kontroli str. 118-128)

W sprawozdaniu z realizacji zadań IP za 2015 r. z dnia 8 stycznia 2016 r., oprócz uwarunkowań działalności placówki w danym roku, wśród których m.in. wskazano trzy główne czynniki takie jak: konflikt na wschodzie kraju, fatalną sytuację gospodarczą, a także narastające niezadowolenie społeczne wywołane powolnym tempem zmian i dotkliwymi skutkami społecznymi już wprowadzonych reform, opisano sposób realizacji podejmowanych zadań. Zaplanowane na 2015 r. zadania priorytetowe zrealizowano m.in. poprzez: wsparcie obecności Polski w *Dniach Sztuki Performance we Lwowie*, w *Tygodniku Sztuki Aktualnej Biennale Sztuki Współczesnej „Szkoła Kijowska w Kijowie* (realizowane w ramach zadań: *Promocja polskiej sztuki współczesnej oraz wspieranie kontaktów pomiędzy polskimi i ukraińskimi twórcami*), wystawienie sztuki Doroty Masłowskiej *Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku* w teatrze *Złote Wrota* w Kijowie (zrealizowano w ramach zadania: *Promocja polskiego teatru, wspieranie kontaktów pomiędzy polskimi i ukraińskimi twórcami teatralnymi oraz obecności polskiego dramatu na Ukrainie*), współpracę z organizacjami pozarządowymi, w tym reprezentacją Tatarów krymskich oraz zorganizowanie dwóch wizyt studyjnych w Polsce młodzieży szkolnej oraz artystów i działaczy społecznych pochodzenia krymsko-tatarskiego (zrealizowane w ramach zadania: *Promocja na rzecz demokratyzacji, rozwoju społeczeństw obywatelskich i ochrony praw człowieka w świecie*), współpracę z ukraińskim Instytutem Judaistycznym, promocję Muzeum Historii Żydów Polskich oraz dialogu polsko-żydowskiego (w ramach realizacji zadania: *Promocja pozytywnych aspektów relacji polsko-żydowskich*), współorganizację międzynarodowej konferencji nt. różnych podejść do II wojny światowej oraz losów ludności cywilnej w Europie Wschodniej (w ramach zadania: *Promocja wkładu Polski w zwycięstwo aliantów w kontekście 70 rocznicy zakończenia II wojny światowej*) oraz prezentację wystawy planszowej 1989. *Koniec sytemu*, opisującej transformację polityczną i społeczną w Polsce i Europie Środkowej (w ramach realizacji zadania: *Promocja sukcesu Polski regionalnej i lokalnej*). Ponadto w sprawozdaniu wskazano sposób m.in. realizacji zadań o charakterze stałym, szczegółowym oraz zadań o charakterze organizacyjno-infrastrukturalnym.

(dowód: akta kontroli str. 129-137)

W sprawozdaniu z realizacji zadań Instytutu za 2016 r. z dnia 5 stycznia 2017 r., oprócz uwarunkowań działalności placówki w danym roku, opisano sposób realizacji podejmowanych zadań. Zaplanowane na 2016 r. zadania priorytetowe zrealizowano m.in. poprzez: prezentację książki *Ogień Majdanu (Karta)* w Kijowie (w ramach realizacji zadania: *Promocja dwustronnych relacji politycznych*), współpracę z biurem POT w Kijowie (targi Książki w Kijowie, festiwal Zakarpacki w Iwano-Frankowsku) – w ramach realizacji zadania: *Promocja współczesnej Polski w kontekście osiągnięć transformacji gospodarczej i społecznej*, prezentację książki pt. *Polska polityka wschodnia w XX i na początku XXI wieku* (w ramach

zadania: *Nowa Polska – Nowa Europa. Promocja wkładu Polski w budowanie nowego ładu europejskiego po 1989 r.*), promowanie wkładu Polski w tworzenie współczesnej kinematografii światowej (Międzynarodowy Festiwal Filmów w Odessie, Molodist w Kijowie, DOCUDays w Kijowie, pokazy specjalne) – w ramach zadania: *Polska kreatywna. Promocja przemysłów kreatywnych*), realizację projektu teatralnego *Artyści dzieciom* w Charkowie (w ramach zadania: *Polska obywatelska. Promocja międzynarodowych działań Polski na rzecz demokracji, dialogu międzynarodowego oraz umacniania społeczeństwa obywatelskiego*), cykl wykładów i warsztatów nt. funkcjonowania miast polskich (realizacja w ramach zadania: *Polska miejska. Promocja rozwoju polskich miast*). W sprawozdaniu wyszczególniono również realizację zadań po zmianie przez MSZ priorytetów, tj. m.in.: organizacja otwartego pokazu filmu *Miasto 44* w Odessie (w ramach zadania *Promocja polskiej myśli politycznej i historii*), zorganizowanie pokazu filmu *Krzyż i Korona* w Kijowie (w ramach zadania *Promocja wkładu chrześcijańskiej Polski w dziedzictwo cywilizacji Zachodu*), promocja polskiej szkoły *desingu* na Festiwalu *Architektury CANactions* w Kijowie (w ramach zadania: *Promocja Polski kreatywnej i innowacyjnej*), przygotowanie dwóch wizyt studyjnych ukraińskich dziennikarzy we Wrocławiu (w ramach realizacji zadania: *Promowanie potencjału Polski jako organizatora i gospodarza dużych wydarzeń międzynarodowych*). Ponadto w sprawozdaniu wskazano sposób m.in. realizacji zadań o charakterze stałym, szczegółowym oraz zadań o charakterze organizacyjno-infrastrukturalnym.

W sprawozdaniu wskazano również, iż w ramach zadania *Nowa Polska – Nowa Europa. Promocja wkładu Polski w budowanie nowego ładu europejskiego po 1989 r.* nie zrealizowano, ze względu na wycofanie się partnerów, przeglądu filmów *Świat bez wolności* oraz ze względu na zbyt wysokie koszty – projektu *Muzyka dla wolności*. Ponadto nie odbył się zamknięty pokaz filmu *Wołyń* ze względów bezpieczeństwa (nota MSZ UA).

(dowód: akta kontroli str. 138-146)

W sprawozdaniu z realizacji zadań Instytutu za 2017 r. z dnia 15 stycznia 2018 r., oprócz uwarunkowań działalności placówki w danym roku, opisano sposób realizacji podejmowanych zadań. Zaplanowane na 2017 r. zadania priorytetowe zrealizowano m.in. poprzez: organizację konkursu dla młodzieży z okazji 25. rocznicy nawiązania przez Polskę stosunków dyplomatycznych z Ukrainą (w ramach zadania: *Promocja dwustronnych relacji politycznych*), cykl wykładów prof. Roberta Traby na Ukraińskim Uniwersytecie Katolickim we Lwowie pt. *Historia publiczna: znaczenie i metody. Doświadczenia Polski i Ukrainy* (w ramach zadania: *Promowanie polskiej myśli politycznej i historii*), promocję EXPO 2022 na festiwalu *Architektury CANaction* (w ramach zadania: *Promocja Polski Kreatywnej – priorytety w dziedzinie ekonomicznej oraz tłumaczenie na język ukraiński monografii prof. Włodzimierza Sulei pt. Józef Piłsudski* (w ramach zadania: *Przygotowanie międzynarodowej opinii publicznej do obchodów setnej rocznicy Odrodzenia Państwa Polskiego w 2018 r.*)). Ponadto w sprawozdaniu wskazano sposób m.in. realizacji zadań o charakterze stałym, szczegółowym oraz zadań o charakterze organizacyjno-infrastrukturalnym.

(dowód: akta kontroli str. 147-155)

W ocenie pracy Instytutu sporządzonej przez Dyrektora departamentu MSZ nadzorującego za 2015 r., zawarto stwierdzenie, że sprawozdanie sporządzono w terminie, natomiast w ocenie za rok 2016 i 2017 zapisano, że sprawozdania zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym i metodologicznym.

(dowód: akta kontroli str. 459-467)

Analizą objęto 14 losowo wybranych sprawozdań z realizacji przedsięwzięć spośród 121 zrealizowanych w 2017 r. (12%) w celu weryfikacji zgodności ich sporządzenia z wymogami określonymi w wytycznych Dyrektora Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej MSZ z 15 listopada 2016 r. w sprawie opracowywania planów bieżącej działalności, realizacji budżetu oraz sprawozdawczości ze zrealizowanych w placówkach zagranicznych przedsięwzięć z zakresu dyplomacji publicznej, wydanych na podstawie § 31 zarządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie planowania i sprawozdawczości w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i w placówkach zagranicznych.

Badanie wykazało, że sprawozdania z realizacji przedsięwzięć sporządzane były zgodnie z wymogami ww. wytycznych.

(dowód: akta kontroli str. 453)

Na podstawie analizy dostępnej w IP dokumentacji oraz informacji uzyskanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit.f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶ z Ambasady ustalono, że współpraca w zakresie promocji kultury polskiej pomiędzy Instytutem a Ambasadą w kontrolowanym okresie przybierała różne formy. Współpraca ta polegała m.in. na: udzielaniu wspólnie patronatów, wzajemnej obecności kierownictwa i/lub pracowników na wydarzeniach organizowanych przez IP i Ambasadę, współfinansowaniu i pomocy przy popularyzacji imprez w sieciach społecznościowych oraz na stronach oficjalnych Ambasady i Instytutu. Instytucje te współpracowały przede wszystkim przy realizacji zadań stałych bądź cyklicznych, do których należały m.in.:

- przyjęcia narodowe z okazji Dnia Konstytucji 3 Maja oraz Dnia Niepodległości (IP zapewniał organizację koncertów, sprowadzenie partytur, pokrywał koszty występu chóru ukraińskiego, natomiast Ambasada odpowiadała za obsługę protokolarną i koordynację zaproszeń),
- program stypendialny Ministra Kultury *Gaude Polonia* (IP odpowiadał w latach 2013-2015 za zamieszczanie ogłoszeń o naborze do kolejnych edycji w mediach ukraińskich na zlecenie Narodowego Centrum Kultury, od 2016 r. za zamieszczanie ogłoszeń odpowiadała Ambasada, Instytut odpowiadał za zbieranie wniosków o stypendium i przekazywanie ich do Narodowego Centrum Kultury),
- *Dzień Języka*⁷ (przedstawicielka Referatu ds. Współpracy Naukowo-Oświatowej Wydziału Politycznego Ambasady dokonywała prezentacji nt. studiów w Polsce oraz udostępniała materiały informacyjne z polskich uczelni na stoisku IP),
- *Dzień Europy*⁸ (Ambasada i IP organizowały wspólne stoisko; Referat ds. Współpracy Naukowo-Oświatowej Wydziału Politycznego Ambasady dostarczał m.in. materiały promujące Polskę),
- *Dni Kijowa* (Ambasada i IP organizowały wspólne stoisko),
- *Festiwal Brunona Szulca* w Drohobyczu „Szulcfest” (Ambasada i IP współorganizowały wydarzenia co 2 lata⁹),
- *Festiwal Szopen pod otwartym niebem* w Radomyślu¹⁰ (Ambasada i IP zapewniały nagrody dla młodzieży grającej utwory podczas koncertów).

Z informacji uzyskanej z Ambasady wynika, że z IP współpracuje zasadniczo Referat ds. Współpracy Naukowo-Oświatowej Wydziału Politycznego, choć odrębne projekty realizuje także Wydział Konsularny. Z informacji tej wynika ponadto, że IP organizuje wydarzenia, na otwarciu których obecny jest Ambasador, np. wystawa o Giedroyciu, ceremonia wręczenia nagrody im. Malewicza oraz Nagrody im. Conrada, otwarcie Międzynarodowych Targów Książki w Arsenale, otwarcie Dni Filmu Polskiego, co nie zawsze związane jest z konkretnymi działaniami Ambasady, a raczej z podniesieniem rangi imprezy.

Do innych przedsięwzięć zorganizowanych we współpracy IP z Ambasadą należały m.in.:

- wystawa pleneru malarskiego pt.: *Grunwald-Art*. w okresie od 27 kwietnia do 31 maja 2015 r. W realizację tego przedsięwzięcia zaangażowani byli również oprócz Instytutu i Ambasady: Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Ambasada Republiki Litewskiej na Ukrainie oraz galeria *Sofija Kijowska*. Plener *Grunwald-Art* obejrzało 10 tys. zwiedzających. Rolą Instytutu w projekcie było pośredniczenie w kontaktach pomiędzy partnerami polskimi i ukraińskimi oraz organizacja wystawy w Kijowie. Wydatki poniesione w związku z organizacją pleneru po stronie IP wyniosły 300 euro;
- organizacja VI posiedzenia Ukraińsko-Polskiej Komisji ds. ochrony i zwrotu dóbr kultury utraconych i bezprawnie przemieszczonych podczas II wojny światowej, które odbyło się

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.

⁷ Dzień Języka zorganizowano 28 września 2014 r., 27 września 2015 r. oraz 1 października 2016 r.

⁸ 16 maja 2015 r., 14 maja 2017 r.

⁹ Festiwal odbył się w 2014 r., 2016 r. i 2018 r.

¹⁰ W 2014 r., 2015 r. i 2018 r.

w dniach 9-11 grudnia 2013 r. W projekt ten zaangażowane było również Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP. Instytut pośredniczył w kontaktach pomiędzy Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP a partnerami ukraińskimi;

- organizacja warsztatów dla pracowników Ministerstwa Kultury Ukrainy w ramach polsko-ukraińskiego programu wymiany doświadczeń w zakresie kultury w dniach 13-15 października 2014 r. Instytut pośredniczył w kontaktach pomiędzy Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP a partnerami ukraińskimi;
- pokaz w grudniu 2017 r. filmu *W imię honoru*. Instytut pokrył koszty wynajmu sali, a Ambasada koordynowała zaproszenie gości;
- *Dni Polskiego Kina w Browarach* w listopadzie 2017 r., zorganizowane przez Stowarzyszenie Rodzina. Ambasada dofinansowała wydarzenie kwotą 177,37 euro za wynajem i obsługę techniczną sali kinowej, natomiast IP zdobył od producentów licencję na projekcję filmów;
- pokaz trzech polskich filmów dokumentalnych w kinie *Lira* w kwietniu 2018 r. (IP sprowadził filmy i był odpowiedzialny za wynajem sali, Ambasada pokryła koszty transportu i zakwaterowania gości¹¹);
- *VIII Festiwal Brunona Szulca w Drohobyczu* (Ambasada sfinansowała przyjazd i diety pobytowe gościa honorowego Festiwalu, a IP opłacił uroczyste przyjęcie otwierające Festiwal. Na otwarciu Festiwalu był obecny Ambasador RP na Ukrainie Jan Piekło);
- koncert towarzyszący konferencji naukowej *Polska i ukraińska literacka emigracja niepodległościowa* w dniach 23-25 maja 2018, organizowanej przez Katedrę Polonistyki na Uniwersytecie im. T. Szewczenki w Kijowie i Uniwersytecie w Białymstoku (IP współfinansował przyjęcie po zakończeniu koncertu, a Ambasada noclegi uczestników).

(dowód: akta kontroli str. 184-223)

Instytut wraz z Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Organizacji Turystycznej w Kijowie w okresie objętym kontrolą brał udział w cyklicznych projektach o kompleksowym charakterze, podczas których promowano zarówno kulturalny jak i turystyczny potencjał Polski, m.in.:

- *Dzień Europy* (wspólna organizacja i udział w wydarzeniu, zarówno w Kijowie, jak i w regionach),
- Targi Książkowy *Arsenał* w Kijowie (na polskim stoisku dystrybuowane były materiały poligraficzne przygotowane przez Polską Organizację Turystyczną popularyzujące miasta i dziedzictwo kulturowe oraz obiekty wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO),
- Festiwal *Karpacka Przestrzeń* w Iwano-Frankiwsku (wspólne prezentacje podczas festiwalu w 2016 i 2017 r.).

W 2017 r. w ramach współpracy z Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Organizacji Turystycznej w Kijowie, Instytut zorganizował wystawę planszową *POT Polska*. Wystawa ta została zaprezentowana w okresie 5-31 lipca 2017 r. w siedzibie Muzeum Krajoznawczego w Charkowie oraz 4 sierpnia 2017 r. w Czernichowie podczas festiwalu *Zielona scena*. Celem projektu było zaprezentowanie ukraińskiemu odbiorcy najciekawszych atrakcji turystycznych Polski. Instytut sfinansował transport eksponatów (615 UAH). Wystawę zobaczyło 14 tys. zwiedzających.

Włodzimierz Szczurek, Dyrektor Zagranicznego Ośrodka Polskiej Organizacji Turystycznej w Kijowie wyjaśnił: *Na etapie planowania działań na następny rok kalendarzowy każdorazowo odbywamy spotkania z dyrekcją Instytutu Polskiego w Kijowie typując wydarzenia, w których współpraca naszych placówek byłaby wskazana i korzystna. Na bieżąco wymieniamy informacje o planach na najbliższy okres, także podczas spotkań kierowników komórek organizacyjnych, organizowanych przez Ambasadę RP w Kijowie (...). Ponadto, wykorzystujemy wystawy fotograficzne będące w posiadaniu Instytutu Polskiego podczas imprez promocyjnych, zaś w Instytucie Polskim udostępniamy materiały poligraficzne przygotowane przez Polską Organizację Turystyczną. Przekazujemy zarówno w mediach społecznościowych, jak i na naszej stronie internetowej informacje o wydarzeniach*

¹¹ W ramach cyklu pokazane zostały: 9 kwietnia - *Stella*, 16 kwietnia - *Historia Ireny Sendlerowej*, 20 kwietnia - *Dom architekta Horodeckiego*. Pokazowi filmu 16 kwietnia towarzyszyło spotkanie z córką pani Sendlerowej.

organizowanych przez Instytut Polski, które można wykorzystać także do turystycznej promocji Polski.

(dowód: akta kontroli str. 184-187, 190-193)

W kontrolowanym okresie Instytut współpracował także z Instytutem Adama Mickiewicza. W dniu 4 września 2013 r. odbył się w Kijowie koncert w ramach projektu *I, CULTURE Orchestra* (dalej: ICO). ICO to zespół młodych talentów z krajów Partnerstwa Wschodniego i Polski, którego fundament tożsamości stanowi dorobek muzyczny i kulturowy regionu Europy Wschodniej. To projekt w pełni ucieleśniający ideę Partnerstwa Wschodniego w obszarze kultury, w którym Polska jako inicjator Partnerstwa Wschodniego realizując go, opiera się na współpracy kulturalnej, budowaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz dialogu międzykulturowego przyczyniającego się do prawdziwego postępu w zacieśnianiu więzi między krajami. Instytut wspierał projekt informacyjnie, koordynował współpracę wszystkich stron, tworzył listę osób zaproszonych i rozpowszechniał zaproszenia. Pełnił funkcję pośrednika w kontakcie pomiędzy Instytutem Adama Mickiewicza a Filharmonią Narodową Ukrainy.

W wyniku współpracy Instytutu z Instytutem Adama Mickiewicza zorganizowano w latach 2014-2015 akcję artystyczną *Instalacja Poręcz* na ulicy Franki w Kijowie. Akcja ta polegała na zamontowaniu poręczy stalowej, podgrzewanej. Na poręczy zostały wygrawerowane teksty ukraińskich młodych pisarzy. Instalację tę obejrzało 1 mln osób. W związku z realizacją projektu Instytut poniósł wydatki w wysokości 117 810 UAH oraz 1110 euro.

(dowód: akta kontroli str. 184-187, 198)

W wyniku współpracy IP z Instytutem Książki w okresie objętym kontrolą w języku ukraińskim wydana została w nakładzie 1000 egzemplarzy książka Barbary Skargi *Po wyzwoleniu 1946-1956* oraz w takim samym nakładzie książka Józefa Czapskiego *Na nieludzkiej ziemi*. Instytut zlecił i sfinansował tłumaczenie ww. książek na język ukraiński. Wydatki poniesione w związku z tym przedsięwzięciem wyniosły ogółem 3480 euro.

(dowód: akta kontroli str. 184-187, 203-208)

W ramach współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej, Instytut zlecił tłumaczenie strony internetowej www.truthaboutcamps.eu na język ukraiński. Celem tego projektu było dotarcie do jak najszerszego grona odbiorców na Ukrainie z przekazem dotyczącym zaangażowania Polski i Polaków w obronę wartości uniwersalnych, walka z wadliwymi kodami pamięci, przypomnienie o polskich ofiarach totalitaryzmu. Przetłumaczony materiał został przekazany do Instytutu Pamięci Narodowej 26 marca 2018 r. Na dzień 2 sierpnia 2018 r. (data badania NIK) strona www.truthaboutcamps.eu w języku ukraińskim nie działała.

Natalia Cichocka Dyrektor Biura Prezesa IPN wyjaśniła: *czas realizacji strony en.truthaboutcamps.eu w wersji ukraińskiej wynikał ze szczególnej troski o jakość przygotowywanego portalu i nie wynikał z naszej opieszałości. Dołożyliśmy wszelkich starań, aby strona zanim zostanie opublikowana, została rzetelnie przygotowana, sprawdzona pod kątem merytorycznym i językowym oraz zachowała wygląd graficzny analogiczny jak inne wersje językowe portalu. Prace nad stroną wymagały także przygotowań technicznych, co wiązało się ze zleceniem zbudowania nowej strony w systemie CMS przez firmę zewnętrzną. Tłumaczenie otrzymane z Instytutu Polskiego w Kijowie zostało niezwłocznie wykorzystane i było systematycznie nanoszone na przygotowywaną stronę. Odrębnych prac wymagało przygotowanie grafiki, co wymagało także zlecenia prac na zewnątrz i okazało się czasochłonne. Po przygotowaniu wersji roboczej oraz po uzupełnieniu strony o grafikę, 17 lipca 2018 r. wersja testowa została przesłana do Instytutu Polskiego w Kijowie z prośbą o sprawdzenie. Poprawki tłumaczkowe otrzymaliśmy 24 lipca br. Zgłoszone usterki terminologiczne, faktyczne i stylistyczne oraz zmiana w grafice zostały naniesione w najszybszym możliwym czasie. 6 sierpnia br. wersja ukraińska portalu truthaboutcamps.eu została opublikowana*

(dowód: akta kontroli str. 209-222, 454, 471)

Z informacji uzyskanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit.f ustawy o NIK z Przedstawicielstwa Polskiej Akademii Nauk w Kijowie wynika, że w kontrolowanym okresie Instytut nie prowadził

wspólnych przedsięwzięć z Przedstawicielstwem. Dyrektor Przedstawicielstwa PAN w Kijowie wyjaśnił, że *był jako dyrektor Przedstawicielstwa PAN informowany o niektórych przedsięwzięciach organizowanych przez Instytut i w niektórych uczestniczył osobiście, jednakże Przedstawicielstwo nie było współorganizatorem tych imprez i nie ponosiło żadnych kosztów*. Dyrektor dodał: *Obecnie planujemy z nowym dyrektorem Instytutu Polskiego Bartoszem Musiałowiczem przeprowadzenie we współpracy konferencji historycznej z udziałem polskich uczonych na temat związany z 360-leciem podpisania Unii Hadziackiej z 1658 roku*.

(dowód: akta kontroli str. 189)

Instytut w okresie objętym kontrolą corocznie organizował *Dni Polskiego Filmu*. W ramach realizacji tego projektu w kilku miastach Ukrainy prezentowano najciekawszy dorobek polskiego kina ostatnich lat. Prezentowane były filmy, które zdobyły nagrody na prestiżowych, międzynarodowych festiwalach, uznanie widzów i światowej krytyki filmowej. W ramach projektu przygotowywano plakaty, zaproszenia, foldery promujące wydarzenie. Pokazy poprzedzane były promocją w mediach drukowanych, Internecie, radiu i telewizji. W wybranych pokazach uczestniczyli reżyserzy i aktorzy. Dni filmu Polskiego w całym okresie objętym kontrolą organizowane były przez IP we współpracy z Polskim Instytutem Sztuki Filmowej, który zapewniał dofinansowanie wydarzenia oraz wybranymi kinami na Ukrainie, które udostępniały sale projekcyjne. W latach 2013-2014 projekt dofinansowany był przez Instytut Adama Mickiewicza. W latach 2013-2015 w organizacji wydarzenia uczestniczyła FilMOTEKA Narodowa. Od 2015 r. w projekcie uczestniczy Stowarzyszenie MY, które składa wniosek o dofinansowanie do Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej. Od roku 2017 w projekcie uczestniczy także Zagraniczny Ośrodek Polskiej Organizacji Turystycznej w Kijowie, prezentujący w jego trakcie atrakcje turystyczne Polski.

W pokazach zorganizowanych w ramach Dni Filmu Polskiego w latach 2013-2017 wzięło udział łącznie 18 700 widzów. Wydatki poniesione przez Instytut w ww. latach w związku z organizacją tego przedsięwzięcia wyniosły 59 907,49 euro.

(dowód: akta kontroli str. 223)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na nieustalaniu mierników pomiaru efektów realizowanych w latach 2013-2018 (I półrocze) zadań i projektów. Dla przyjętych w dokumencie *Zadania dla Instytutu Polskiego w Kijowie na lata 2013-2018 (I półrocze)* zadań nie ustalono żadnych mierników pomiaru ich realizacji. Ponadto dla badanych 30 projektów ujętych do realizacji w kwartalnych planach działalności Instytutu w ww. okresie nie określono mierników dla realizacji 15 z nich, tj. dla projektów ujętych w kwartalnych planach działalności pod numerami: 3 (plan na IV kwartał 2013 r.), 6 (plan na II kwartał 2015 r.), 3 (plan na III kwartał 2015 r.), 9 i 28 (plan na IV kwartał 2015 r.), 14 (plan na II kwartał 2016 r.), 3 (plan na III kwartał 2016 r.), 1 i 20 (plan na IV kwartał 2016 r.), 18 i 37 (plan na II kwartał 2017 r.), 9 (plan na III kwartał 2017 r.), 26 (plan na IV kwartał 2017 r.), 3 i 22 (plan na II kwartał 2018 r.). Dodatkowo dla dwóch projektów pt. *Wydanie specjalnego numeru Nowej Europy Wschodniej w języku ukraińskim* i pt. *Wydanie specjalnego numeru Kino-Teatru z serią tekstów o polskim teatrze (...)* ustalono mierniki niepozwalające na pomiar rezultatu realizowanych projektów (ustalono mierniki odpowiednio: nakład – 1000 egzemplarzy oraz wydanie na czytniki elektroniczne i nakład – 1000 egzemplarzy).

(dowód: akta kontroli str. 3-46, 52-91)

Dyrektor wyjaśnił: *Nie dysponuję wiedzą dlaczego w Zadaniach dla Instytutu Polskiego w Kijowie opracowywanych na lata 2013-2018 nie ustalono mierników pomiaru ich realizacji. Ww. dokumenty zostały opracowane i zatwierdzone przed objęciem przeze mnie stanowiska dyrektora Instytutu Polskiego w Kijowie (12 lutego 2018 r.). Na chwilę obecną w Placówce nie są już zatrudnione osoby, które brały udział w przygotowywaniu ww. dokumentów*.

Pełniąca obowiązki Dyrektora w okresie od 1 września 2017 r. do 11 lutego 2018 r. Katarzyna Wężowska oraz była Dyrektor Ewa Figel, w okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2017 r. wyjaśniły: *Dla zadań i projektów realizowanych przez Instytut Polski w Kijowie ustalano każdorazowo mierniki jakościowe, zgodne z charakterem działalności instytutu*.

Mierniki ilościowe w większości wypadków umieszczano w rubryce „opis projektu”, gdy było to możliwe do ustalenia lub miało decydujące znaczenie dla danego projektu.

Były Dyrektor Jarosław Godun wyjaśnił: Mając na uwadze charakter działalności IP w Kijowie każdorazowo ustalano mierniki jakościowe dla zadań i projektów. Natomiast mierniki ilościowe znajdowały swe odzwierciedlenie w pozycji programów kwartalnych „nazwa projektu, opis, cel, adresaci, liczba potencjalnych uczestników”. Celem określonym w 2013 roku była: Promocja wizerunku Polski zagranicą jako stabilnej, europejskiej demokracji, czepiącej swą siłę z bogatego dziedzictwa historycznego i kulturalnego, mającej istotny wpływ na procesy decyzyjne w UE i NATO, wartościowego partnera we współpracy politycznej, gospodarczej i kulturalno-naukowej oraz w ramach współpracy na płaszczyźnie Partnerstwa Wschodniego. Miernikiem był: Stopień realizacji przedsięwzięć promocyjnych z podaniem liczby projektów zrealizowanych oraz zaplanowanych w danym roku.

(dowód: akta kontroli str. 224-225, 475, 482-483, 488)

Zdaniem NIK, brak określenia zasad monitorowania efektów realizowanych zadań i projektów, poprzez brak wskazania wartości bazowej i/lub wartości docelowej przyjętych mierników utrudnia dokonanie pełnej oceny skuteczności podejmowanych działań.

Ocena cząstkowa

Instytut planował swoje działania uwzględniając priorytety określone w dokumentach strategicznych i wytycznych MSZ. IP realizował swoją działalność zgodnie z określonymi przez MSZ priorytetami.

Określając w danym roku zadania do realizacji w dokumencie *Zadania dla Instytutu Polskiego w Kijowie* Instytut nie określił mierników pozwalających na dokonanie oceny efektów realizowanych zadań. Ponadto dla 15 spośród objętych szczegółowym badaniem 30 projektów ujętych w kwartalnych planach działalności Instytutu nie określono mierników ich realizacji, a dla dwóch projektów przyjęte mierniki nie pozwalały na dokonanie oceny rezultatu podejmowanych działań.

W swojej działalności Instytut poprzez m.in. współpracę z Polskim Instytutem Sztuki Filmowej, Instytutem Adama Mickiewicza, Instytutem Pamięci Narodowej, Instytutem Książki poszerzał swoją ofertę kulturalną.

2. Prowadzenie gospodarki finansowej przez instytut polski

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Instytut, w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz obsługi finansowo-księgowej, obsługiwany był przez Ambasadę. Zadania te realizowano w oparciu o:

- *Wewnętrzny Regulamin Organizacyjny Instytutu Polskiego w Kijowie* z dnia 22 marca 2011 r., zatwierdzony przez Dyrektora Generalnego Służby Zagranicznej MSZ (regulamin obowiązywał do 1 września 2016 r.). W § 8 regulaminu zapisano: *W zakresie spraw administracyjno-finansowych instytut obsługiwany jest przez Wydział Administracyjno-Finansowy Ambasady;*
- decyzję nr 97 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 12 lipca 2013 r. w sprawie *powierzenia Ambasadzie RP na Ukrainie z siedzibą w Kijowie prowadzenia rachunkowości Instytutu polskiego w Kijowie*. Decyzja została wydana na podstawie § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹². W § 1 decyzji zapisano: *Powierza się Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie z siedzibą w Kijowie prowadzenia rachunkowości Instytutu Polskiego w Kijowie;*
- zarządzenie nr 60 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie *powierzenia Kierownikowi Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie z siedzibą w Kijowie obowiązków w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej Instytutu*

¹² Dz. U. 2017 r. poz. 760.

Polskiego w Kijowie¹³. Zarządzenie zostało wydane na podstawie art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁴.

W ww. zarządzeniu, po zmianach, zapisano: *Powierza się Kierownikowi Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie z siedzibą w Kijowie następujące obowiązki w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej Instytutu Polskiego w Kijowie:*

- 1) *przygotowywanie projektów planów finansowych oraz ich korekt w zakresie wydatków, dochodów oraz dochodów gromadzonych zgodnie z art. 163 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;*
- 2) *dokonywanie kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych;*
- 3) *zatwierdzanie dokumentów finansowo-księgowych pod względem formalno-rachunkowym i do wypłaty;*
- 4) *nadzór nad realizacją planów finansowych;*
- 5) *sporządzanie wewnętrznych dokumentów księgowych oraz raportów kasowych i bankowych;*
- 6) *gromadzenie środków finansowych, w szczególności naliczanie należności i przyjmowanie wpłat;*
- 7) *wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi;*
- 8) *przygotowywanie i zatwierdzanie sprawozdań finansowych i budżetowych, sprawozdań wynikających z wewnętrznych przepisów o nadzorze nad działalnością finansową placówek oraz przygotowywanie na zlecenie komórek organizacyjnych Ministerstwa Spraw Zagranicznych dokumentów w zakresie wykorzystania środków budżetowych;*
- 9) *prowadzenie rachunkowości zgodnie z ustawą (...) o rachunkowości (...) oraz rozporządzeniem Ministra Finansów (...) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (...).*

2. *Wykonywanie obowiązków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 8, odbywa się w uzgodnieniu z Kierownikiem Instytutu Polskiego w Kijowie (§ 1 pkt 1 i 2 zarządzenia).*

Traci moc decyzja nr 97 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 12 lipca 2013 r. w sprawie powierzenia Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie z siedzibą w Kijowie rachunkowości Instytutu Polskiego w Kijowie (§ 2 zarządzenia).

(dowód: akta kontroli str. 97, 226)

Zrealizowane w poszczególnych latach objętych kontrolą dochody Instytutu wyniosły:

- 42 911 zł¹⁵ (10 223,05 euro) w 2013 r. i były wyższe o 104% od kwoty planowanej w planie finansowym na 2013 rok;
- 38 520 zł (9203,82 euro) w 2014 r. i były wyższe o 84% od kwoty planowanej w planie finansowym na 2014 rok;
- 40 489 zł (9677,34 euro) w 2015 r. i były wyższe o 2% od kwoty planowanej w planie finansowym na 2015 rok;

¹³ Dz. Urz. Min. Spraw Zagr. poz. 62, ze zm.

¹⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.

¹⁵ Wartości w zł przedstawiono z dokładnością do pełnych złotych, po kursie ustalonym przez NBP średnim ważonym kursie waluty liczonym narastająco od początku do końca roku, na dzień kończący rok budżetowy (a w przypadku 2018 r. – na dzień kończący miesiąc), tj. wynoszącym dla 2013 r. 1 EUR = 4,1975 PLN, dla 2014 r. 1 EUR = 4,1852 PLN, dla 2015 r. 1 EUR = 4,1839 PLN, dla 2016 r. 1 EUR = 4,3625 PLN, dla 2017 r. 1 EUR = 4,2576 PLN, dla 2018 r. 1 EUR = 4,2213 PLN – zgodnie odpowiednio z: § 24 ust. 4 pkt 13 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), § 24 ust. 4 pkt 13 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 119, ze zm.) i § 21 ust. 4 pkt 6 załącznika Nr 34 Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 109, ze zm.).

- 14 452 zł (3312,74 euro) w 2016 r. i były niższe o 63% od kwoty planowanej w planie finansowym na 2016 rok;
- 8763 zł (2058,12 euro) w 2017 r. i były niższe o 47% od kwoty planowanej w planie finansowym na 2017 rok;
- 12 814 zł (3035,5 euro) w 2018 r. i były niższe o 33% od kwoty planowanej w planie finansowym na 2017 rok¹⁶.

Instytut na realizację swoich zadań w latach 2013-2018 (czerwiec) wydatkował ze środków budżetu państwa łącznie 12 197 958 zł (2 882 141,01 euro), tj.:

- 1) w 2013 r. – 2 549 884 zł (607 476,85 euro), tj. 99% planu, z tego na:
 - wydatki bieżące – 2 197 215 zł, w tym na zadania w zakresie promocji kultury polskiej za granicą – 871 997 zł,
 - na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 352 669 zł,
- 2) w 2014 r. – 2 592 220 zł (619 377,86 euro), tj. 96% planu, z tego na:
 - wydatki bieżące – 2 315 170 zł, w tym na zadania w zakresie promocji kultury polskiej za granicą – 777 975 zł,
 - na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 273 781 zł,
 - wydatki majątkowe – 3269 zł,
- 3) w 2015 r. – 2 218 263 zł (530 190,19 euro), tj. 98% planu, z tego na:
 - wydatki bieżące – 1 905 913 zł, w tym na zadania w zakresie promocji kultury polskiej za granicą – 739 206 zł,
 - na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 288 984 zł,
 - wydatki majątkowe – 23 366 zł,
- 4) w 2016 r. – 2 206 711 zł (505 836,33 euro), tj. 98% planu, z tego na:
 - wydatki bieżące – 1 906 190 zł, w tym na zadania w zakresie promocji kultury polskiej za granicą – 712 585 zł,
 - na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 300 521 zł,
- 5) w 2017 r. – 1 970 308 zł (462 774,36 euro), tj. 99% planu, z tego na:
 - wydatki bieżące – 1 732 403 zł, w tym na zadania w zakresie promocji kultury polskiej za granicą – 684 701 zł,
 - na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 234 610 zł,
 - wydatki majątkowe – 3295 zł,
- 6) w I półroczu 2018 r. – 660 572 zł (156 485,42 euro), tj. 35% planu¹⁷, z tego na:
 - wydatki bieżące – 549 970 zł, w tym na zadania w zakresie promocji kultury polskiej za granicą – 178 035 zł,
 - na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 110 602 zł.

Na przestrzeni kontrolowanego okresu można zaobserwować znaczący spadek wydatków IP. W porównaniu do 2013 r. wykonane przez IP wydatki w 2017 r. zmniejszyły się o 144 702 euro (23%).

(dowód: akta kontroli str. 227-238)

W okresie objętym kontrolą IP zrealizował łącznie 2767 imprez w ramach realizacji zadań dotyczących promocji kultury polskiej za granicą na kwotę 936 645,29 euro. W przedsięwzięciach tych wzięło udział ponad 1,2 mln osób.

(dowód: akta kontroli str. 239-246)

W sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych placówki w 2013 r. (Rb-27PL) wykazano planowane dochody w łącznej kwocie 5 tys. euro (Dział 750 *Administracja publiczna*, rozdział 75057 *Placówki zagraniczne*, § 0970 *Wpływy z różnych dochodów*), natomiast ich wykonanie 10,2 tys. euro (Dział 750, rozdział 75057, § 0870 *Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych* oraz § 0970), co stanowiło 204,5% kwoty planowanej. W sprawozdaniu Rb-27PL za 2014 r., 2015 i 2016 r. dochody zaplanowane wykazano w wysokości odpowiednio: 5 tys. euro, 9,5 tys. euro i 9 tys. euro (Dział 750, rozdział 75057, § 0970) natomiast ich wykonanie odpowiednio: 9,2 tys. euro, 9,7 tys. euro i 3,3 tys. euro

¹⁶ Rok budżetowy w trakcie.

¹⁷ Stan na 30 czerwca 2018 r.

(w planowanych rozdziale i paragrafie). Wykonanie dochodów w ww. latach stanowiło odpowiednio 184,1%, 102,2% oraz 36,8% kwoty planowanej.

W sprawozdaniu Rb-27PL za 2017 r. wykazano planowane dochody w łącznej kwocie 3,9 tys. euro (Dział 750, rozdział 75057, § 0940 *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*), natomiast ich wykonanie 2,1 tys. euro (w planowanych rozdziale i paragrafie oraz w § 0920 *Wpływy z pozostałych odsetek*), co stanowiło 52,8% kwoty planowanej, natomiast w sprawozdaniu RB-27PL za I półrocze 2018 r. dochody planowane w kwocie 4,6 tys. euro (Dział 750, rozdział 75057, §§ 0920 oraz 0940) i ich wykonanie 3 tys. euro (w planowanych rozdziale i paragrafach), co stanowiło 66,7% kwoty planowanej.

W sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetowych placówki w 2013 r. (Rb-28PL) wykazano planowane wydatki w łącznej kwocie 611,1 tys. euro (Dział 750, rozdział 75057, 75078 *Działalność informacyjna i kulturalna prowadzona za granicą*, Dział 801 *Oświata i wychowanie* rozdział 80135 *Szkolnictwo polskie za granicą*), natomiast ich wykonanie 607,5 tys. euro (w ww. działach i rozdziałach), co stanowiło 99% kwoty planowanej.

W pozostałych sprawozdaniach Rb-28PL za lata objęte kontrolą wykazywano zarówno wydatki planowane jak i wykonane w dziale 750, rozdziale 75057 i 75078. I tak w sprawozdaniu za:

- 2014 r. wykazano: planowane wydatki w łącznej kwocie 643,1 tys. euro i ich wykonanie 619,4 tys. euro, tj. 96% kwoty planowanej,
- 2015 r. wykazano: planowane wydatki w łącznej kwocie 539,6 tys. euro i ich wykonanie 530,2 tys. euro, tj. 98% kwoty planowanej,
- 2016 r. wykazano: planowane wydatki w łącznej kwocie 511,8 tys. euro i ich wykonanie 505,8 tys. euro, tj. 99% kwoty planowanej,
- 2017 r. wykazano: planowane wydatki w łącznej kwocie 466,6 tys. euro i ich wykonanie 462,8 tys. euro, tj. 99% kwoty planowanej,
- I półrocze 2018 r. wykazano: planowane wydatki w łącznej kwocie 441,3 tys. euro i ich wykonanie 156,5 tys. euro, tj. 35% kwoty planowanej.

W okresie objętym kontrolą w Instytucie sporządzano „zerowe” *sprawozdania z wykonania planów dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 163 ustawy o finansach publicznych* (Rb-34PL), ponieważ nie planowano i nie wykonano takich dochodów i wydatków.

Ww. sprawozdania zostały sporządzone w terminie i podpisane przez:

- księgową Ambasady Marylę Wysocką oraz Dyrektora Instytutu Jarosława Goduna za 2013 r.,
- księgową Ambasady Marylę Wysocką oraz Dyrektora Instytutu Ewę Figel za 2014 r.,
- księgową Ambasady Małgorzatę Wolską oraz Katarzynę Wężowską w zastępstwie Dyrektora Instytutu za 2015 r.
- księgową Ambasady Małgorzatę Wolską oraz Ambasadora RP na Ukrainie Jana Piekło za 2016 r.,
- księgową Ambasady Liliannę Sasim oraz Ambasadora RP na Ukrainie Jana Piekło za 2017 i I półrocze 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 247-280)

Kategorie dochodów i wydatków wyrażone w sprawozdaniach Rb-27PL i Rb-28PL za rok 2016 i 2017 były zgodne kwotami ustalonymi na podstawie opisu kont analitycznych z przedłożonych przez Ambasadora RP na Ukrainie wydruków z ewidencji księgowej za lata 2016 i 2017 r. Ambasada nie przedłożyła wydruków z ewidencji księgowej (konta syntetyczne) za lata 2016 i 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 247-428, 468)

Ambasador RP na Ukrainie nie przedłożył kontrolującym dokumentów potwierdzających wykonywanie obowiązku uzgodnienia¹⁸ z Dyrektorem Instytutu sprawozdań finansowych za lata 2016 i 2017 i I półrocze 2018 r.

Jan Piekło, Ambasador RP na Ukrainie wyjaśnił: *uzgadnianie sprawozdań budżetowych odbywa się na roboczo w trakcie sporządzania sprawozdań. Po sporządzeniu sprawozdań skany podpisane przez głównego księgowego i kierownika jednostki są wysyłane do wiadomości Dyrektora Instytutu Polskiego. Oryginały sprawozdań są przechowywane w referacie finansowym w Ambasadzie.*

(dowód: akta kontroli str. 456-458)

Badanie realizacji wydatków ze środków publicznych przeprowadzono na próbie trzech największych przedsięwzięć pod względem poniesionych przez Instytut wydatków, zrealizowanych w okresie objętym kontrolą, tj.:

- *V edycja Nagrody Literackiej imienia Josepha Konrada-Korzeniowskiego*, wydatki poniesione na realizację projektu – 14 884 euro (realizacja projektu w 2015 r.),
- *VIII Dni Filmu Polskiego*, wydatki poniesione na realizację projektu – 13 215 euro, (projekt zrealizowany w 2013 r.),
- *Pokazy spektakli ulicznych – Makbet i Carmen Funerbe*, wydatki poniesione na realizację projektu – 16 420 euro (projekt zrealizowany w 2013 r.).

Analiza dokumentacji dotyczącej projektu pt. *V edycja nagrody literackiej imienia Józefa Konrada Korzeniowskiego z 2015 r.* wykazała, że projekt realizowany był od 2007 r. co dwa lata. Nagroda przyznawana była ukraińskim pisarzom za całokształt twórczości. Kandydatów do nagrody mogły zgłaszać ukraińskie i zagraniczne instytucje kulturalne, ośrodki naukowe, wydawnictwa, stowarzyszenia twórcze oraz osoby prywatne. Spośród nominowanych przez ww. podmioty kandydatów jury wybierało trzech finalistów, a następnie w głosowaniu tajnym spośród nich laureata. Nagrodą dla laureata była kwota 3 tys. euro. Projekt był realizowany we współpracy z innymi partnerami, w tym Narodowym Centrum Kultury. Na realizację ww. zadania wydatkowano kwotę 16 076 euro, w oparciu o 28 dowodów księgowych. Wydatki zostały poniesione za przygotowanie i umieszczenie reklam, przygotowanie i obsługę przyjęcia realizowanego z okazji wręczenia nagrody, opracowanie i druk materiałów promocyjnych oraz montaż i demontaż banerów z logo nagrody, przygotowanie makiet graficznych, zakup upominków dla trzech laureatów, pokrycie kosztów transportu, noclegów i diet członków jury, kolacje laureatów i członków jury, zakup materiałów do nagrody, kwiaty, koordynowanie przebiegu ceremonii, występ zespołu na ceremonii oraz nagrodę. W dokumentacji dotyczącej projektu brak było dokumentów potwierdzających sposób dokonania wyboru podmiotów odpowiedzialnych za przygotowanie i umieszczenie reklam, przygotowanie i obsługę przyjęcia realizowanego z okazji wręczenia nagrody, opracowanie i druk materiałów promocyjnych oraz montaż i demontaż banerów z logo nagrody, przygotowanie makiet graficznych, koordynowanie przebiegu ceremonii, występ zespołu na ceremonii oraz potwierdzających wypłatę nagrody. Z laureatem konkursu – wybranym 2 grudnia 2015 r. – w dniu 3 grudnia 2015 r. zawarto umowę na opracowanie i przeprowadzenie promocji medialnej nagrody literackiej imienia Józefa Konrada Korzeniowskiego od 1 września 2015 r. do 3 grudnia 2015 r. za kwotę 3 tys. euro (w ten sposób usankcjonowano przekazanie nagrody). Laureat wystawił również rachunek w związku z realizacją ww. umowy opiewający na kwotę 3 tys. euro.

(dowód: akta kontroli str. 429, 432, 434-439, 442)

Analiza dokumentacji dotyczącej projektu pt. *Pokazy spektakli ulicznych Makbet i Carmen Funebre* Teatru Biuro Podróży w Kijowie i Winnicy w ramach projektu II edycji festiwalu *Wędrujące sny* realizowanego w 2013 r. wykazała, że projekt realizowany był we współpracy m.in. ze Stowarzyszeniem Teatralnym Teatrem Biuro Podróży oraz Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Polegał na przygotowaniu spektakli ulicznych w Kijowie i Winnicy w ramach festiwalu *Wędrujące sny*. Na realizację przedsięwzięcia wydatkowano łącznie

¹⁸ Obowiązek uzgadnianie sprawozdań wynika z § 1 ust. 2 zarządzenia nr 60 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie powierzenia Kierownikowi Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie z siedzibą w Kijowie obowiązków w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej Instytutu Polskiego w Kijowie.

14 046 euro, w oparciu o osiem dowodów księgowych. Wydatki poniesiono za wystawienie spektakli, druk banerów, plakatów, opracowania graficzne materiałów promocyjnych, zapewnienie sprzątnięcia po spektaklach, uzyskanie pozwoleń na realizację spektakli w przestrzeni miejskiej (wraz z zapewnieniem niezbędnych warunków technicznych) oraz druk i umieszczenie citylightów. W dokumentacji dotyczącej projektu nie było dokumentów potwierdzających sposób dokonania wyboru podmiotów odpowiedzialnych za druk banerów, plakatów, opracowanie graficzne materiałów promocyjnych, zapewnienie sprzątnięcia po spektaklach, uzyskanie pozwoleń na realizację spektakli w przestrzeni miejskiej (wraz z zapewnieniem niezbędnych warunków technicznych) oraz druk i umieszczenie citylightów.

(dowód: akta kontroli str. 429, 431, 438-439)

Olena Zoc, ekspert ds. programowych Instytutu wyjaśniła: Wykonawcy zadań w projekcie *Pokazy spektakli ulicznych Makbet i Carmen Funebre Teatru Biuro Podróży w Kijowie i Winnicy w ramach projektu II edycji festiwalu Wędrujące Sny* zostali wybrani z następujących przyczyn:

- Firma Afina (8374,80 UAH) w tamtym czasie była stałym partnerem IP, wybranym za zgodą Dyrektora w związku z tym, że wykonywała druki w bardzo dobrej jakości i w szybkich terminach (w tym w trybie bardzo pilnym w razie potrzeby);
- Sprzątnięcie terytorium placu Sofijskiego po spektaklach wykonał państwowy „Zarząd dróg dzielnicy Szewczenkowskiej Kijowa” (5400 UAH) w związku z tym, że zamówienie usług u tego wykonawcy było konieczne w wypadku otrzymania zezwoleń od Rady Miejskiej na organizację wydarzenia w przestrzeni miejskiej.
- Firma „Satelit-M” (24 457,5 oraz 24 457,5 UAH), która uzyskała pozwolenia na realizację spektakli w przestrzeni miejskiej oraz zapewniła niezbędne warunki techniczne, została zaproszona do wykonania tych zadań jako sprawdzony przez inne międzynarodowe centra kulturalne w Kijowie partner, który miał dobre rozeznanie w ukraińskim skomplikowanym systemie biurokratycznym i miał wypracowany system współpracy z urzędami miejskimi. W wypadku organizacji ulicznych przedstawień teatralnych był to jedyny tego typu partner, którego udało nam się wtedy znaleźć.
- Firma „Oktagon – Outdoor” (12 516 UAH oraz 480 UAH), która wydrukowała i umieściła citylighty w Kijowie wybrana została jako firma, która wtedy posiadała największą liczbę citylightów w centrum Kijowa, co pozwalało wybrać te, które znajdowały się najbliżej placu, na którym odbyły się spektakle. Miało to bezpośredni wpływ na skuteczność promocji wydarzenia.

(dowód: akta kontroli str. 440-441)

Projekt *VIII Dni Filmu Polskiego* był projektem cyklicznym, realizowanym corocznie. W 2013 r. miała miejsce jego ósma edycja. Ideą projektu była popularyzacja filmu polskiego na Ukrainie. Ósma edycja festiwalu została zorganizowana we współpracy z Polskim Instytutem Sztuki Filmowej (złożono wniosek do Instytutu o dofinansowanie realizacji przedsięwzięcia), Filmoteką Narodową, Instytutem Adama Mickiewicza (dofinansował projekt kwotą 15 tys. zł). Na realizację przedsięwzięcia wydatkowano łącznie 16 072 euro. Wydatki poniesione zostały na bilety lotnicze i zakwaterowanie gości (twórców z Polski), reklamę uliczną, telewizyjną i radiową wydarzenia, prawa do wyświetlenia filmów, licencje, organizację konferencji prasowych, kolacji towarzyszących pokazom, wysyłkę dokumentacji, tłumaczenia, koordynację projektu i usługi organizacyjno-promocyjne. W dokumentacji dotyczącej projektu nie było dokumentów potwierdzających sposób dokonania wyboru podmiotów (rozeznanie cenowe) odpowiedzialnych za koordynację przedsięwzięcia, reklamę uliczną (druk banerów, plakatów, opracowanie graficzne materiałów promocyjnych), radiową i telewizyjną.

(dowód: akta kontroli str. 429, 433, 438-439)

Wnioski po kontroli przeprowadzonej przez NIK w Instytucie w zakresie promocji kultury polskiej na świecie w 2010 r. dotyczące:

- 1) terminowego przedkładania projektów planów rocznych i założeń planowanych na dany rok działań promocyjnych (wniosek nr 1),
- 2) rzetelnego sporządzania sprawozdań z działalności merytorycznej (wniosek nr 2),
- 3) rozważenia opracowania wieloletniego programu działalności Instytutu, formułującego

szczegółowe cele oraz mierniki, służące ocenie efektywności i skuteczności podejmowanych działań (wniosek nr 3), zostały zrealizowane w następujący sposób:

- Instytut od 2013 r. terminowo przedkładał projekty planów rocznych i założenia planowanych na dany rok działań promocyjnych,
- sprawozdania z działalności merytorycznej po roku 2013 sporządzane były rzetelnie,
- z odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne z 2010 r. wynika, że Dyrektor Instytutu rozważył wniosek dotyczący opracowania wieloletniego programu działalności, ale stwierdził, że IP nie ma obowiązku opracowywania takiego programu działalności.

(dowód: akta kontroli str. 110-155, 459-467)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dokumentacja objętych szczegółowym badaniem projektów prowadzona była nierzetelnie. Analiza dokumentacji trzech projektów: *V edycja nagrody literackiej imienia Józefa Konrada Korzeniowskiego*, *Pokazy spektakli ulicznych Makbet i Carmen Funebre* Teatru Biuro Podróży w Kijowie i Winnicy w ramach projektu II edycji festiwalu *Wędrujące sny* oraz *VIII Dni Filmu Polskiego* wykazała, że nie został udokumentowany sposób wyboru poszczególnych wykonawców realizowanych zadań. Tym samym dla części działań w projektach nie można było ustalić, czy wydatki zostały poniesione w sposób gwarantujący uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych *wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:*

- a) *uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,*
- b) *optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.*

Dyrektor wyjaśnił: *Cała dokumentacja dot. projektów (...) została przekazana w trakcie trwającej kontroli. Nie dysponuję wiedzą wykraczającą poza ww. dostępne w Placówce i przekazane dokumenty, pozwalającą na określenie przyczyn opisanego stanu rzeczy (stanowisko Dyrektora objąłem z dniem 12 lutego 2018 r.).*

(dowód: akta kontroli str. 439)

Odnosnie *V edycji nagrody literackiej imienia Józefa Konrada Korzeniowskiego*, była Dyrektor Ewa Figel wyjaśniła: *Dokumentacja V edycji Nagrody Literackiej imienia Josepha Conrada-Korzeniowskiego zrealizowanej w 2015 r. przewidywała zakup biletów lotniczych na trasie Warszawa – Kijów – Warszawa dla 2 osób-członków jury, zwrot kosztów podróży (bilety kolejowe) na trasie Wiedeń – Kijów – Wiedeń dla mieszkającej w Wiedniu członkini jury, koszty zakwaterowania jurorów, diety jurorów, koszty transportu lokalnego, koszty opłaty reklamy ww. nagrody w mediach ukr., koszty przygotowania projektu graficznego i druku materiałów promocyjnych dot. nagrody, koszty noclegów finalistów nagrody, koszty druku banerów z logo nagrody oraz wynajęcia sprzętu oświetleniowego i nagłośnienia, koszty opłaty usługi koncertu w ramach oprawy artystycznej uroczystości, koszty dojazdu finalistów i koszty samej nagrody. Przy wyborze osób lub instytucji realizujących poszczególne zadania kierowaliśmy się ich fachowością i rzetelnością wykonania zleconego zadania, jakością dostarczonego produktu oraz możliwością wystawienia faktur za wykonane zlecenie. Na Ukrainie występuje poważny problem związany z wystawieniem faktur. Większość firm ze względu na ukrywanie swoich dochodów nie wystawia faktur tylko tzw. rachunki na blankietach jedynie z podpisem i bez pieczętek, nieakceptowalne przez księgowość Ambasady RP w Kijowie oraz centrali, jako niezgodne z ustawą o rachunkowości.*

(dowód: akta kontroli str. 484)

Były Dyrektor Jarosław Godun wyjaśnił: *Powierzenie realizacji projektów VIII Dni Filmu Polskiego i Pokazy uliczne Makbet i Carmen Funebre ukraińskim wykonawcom dawało gwarancję realizacji projektów na najwyższym poziomie merytoryczno-organizacyjnym.*

Posiadali oni odpowiednie doświadczenie w realizacji projektów międzynarodowych, gwarantujące przede wszystkim bezpieczeństwo widzów zgromadzonych na polskich wydarzeniach. Ponadto zlecenie poszczególnych zadań dla każdego z dwóch wymienionych projektów wynikało z profilu działalności każdego podmiotu. Należy zaznaczyć, że wszystkie ukraińskie podmioty biorące udział w projekcie, zapewniały odpowiednią dokumentację finansową zgodną z polskimi wymogami ustawy o rachunkowości. Ten ostatni argument należy do specyfiki krajów WNP, w tym Ukrainy, gdzie firmy i przedsiębiorcy starają się ukrywać swoje dochody i wystawienie faktury stanowi istotny problem. Wystawiane były jedynie tzw. rachunki na „niby dokumentach finansowych” z podpisem i bez pieczętki, nie mogące stanowić dokumentu finansowego.

NIK nie kwestionuje podanych w przytoczonych wyjaśnieniach okoliczności uzasadniających wybór wykonawców poszczególnych działań, jednak nieudokumentowanie tych okoliczności powodowało, że nie było możliwe sformułowanie oceny, czy przestrzegane były w pełni zasady dokonywania wydatków publicznych określone w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

2. Z laureatem konkursu V edycji nagrody literackiej imienia Józefa Konrada Korzeniowskiego wybranym 2 grudnia 2015 r. zawarto 3 grudnia 2015 r. umowę na opracowanie i przeprowadzenie promocji medialnej tej nagrody w okresie od 1 września 2015 r. do 3 grudnia 2015 r. za kwotę 3 tys. euro. Umowa ta nie mogła zostać wykonana we wskazanym w zawartej umowie okresie.

Dyrektor wyjaśnił, że nie dysponuje wiedzą pozwalającą ustalić dlaczego umowę na opracowanie i przeprowadzenie promocji medialnej nagrody literackiej imienia Józefa Konrada Korzeniowskiego zawarto od 1 września do 3 grudnia 2015 r. Dyrektor dodał, że stanowisko Dyrektora objął z dniem 12 lutego 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 439)

Była Dyrektor Ewa Figel wyjaśniła: Ze względu na brak dostępu do dokumentacji projektowej (podpisana umowa) nie jestem w stanie odnieść się bezpośrednio do tego dokumentu. Przy każdej kolejnej edycji Nagrody Literackiej imienia Josepha Conrada-Korzeniowskiego, zgodnie z obowiązującym regulaminem Nagrodę stanowi: „wynagrodzenie pieniężne od Instytutu Polskiego w Kijowie w wysokości 3000 euro oraz półroczny pobyt stypendialny - w ramach programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP „Gaudę Polonia”, której koordynatorem jest Narodowe Centrum Kultury”. Podpisywana była realna, a nie „pozorna” umowa, w ramach której laureat zobowiązywał się do wykonania określonego przez Instytut zadania w związku z otrzymaniem ww. nagrody. Ze względu na termin jej wręczenia 2.12.2015 r. i konieczność wypłacenia ww. środków w danym roku budżetowym, po otrzymaniu zgody Centrali, wykonanie zleconego zadania rozpoczynało się od grudnia danego roku i prowadzone było również w roku następnym. Ze względu na brak do 2016 r. w budżecie IP w ramach budżetu DDPK pozycji „nagrody konkursowe”, która to pozycja po monitach placówki została uwzględniona, ww. nagroda mogła być wypłacana z Wynagrodzenia bezosobowe (umowy zlecenia i umowy i dzieło) - paragraf ten obejmuje w szczególności wynagrodzenia wypłacane osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej. (...).

(dowód: akta kontroli str. 480)

Ocena cząstkowa

Badanie dotyczące prawidłowości wydatkowania środków na trzy realizowane w okresie objętym kontrolą przedsięwzięcia wykazało, że osiągnięto zakładane w projektach cele, a wydatki zostały poniesione na działania niezbędne dla realizacji projektów. Niemniej jednak sposób prowadzenia dokumentacji objętych badaniem projektów, nie pozwalał dla części realizowanych w ramach tych projektów działań na dokonanie oceny, czy wydatki zostały poniesione w sposób gwarantujący uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów oraz czy zastosowano optymalny dobór metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Rzetelne prowadzenie dokumentacji realizowanych projektów, w sposób umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie, że wydatki na te projekty dokonane zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami gospodarowania środkami publicznymi.
2. Ustalanie mierników dla realizowanych zadań i projektów, pozwalających na ocenę efektywności podejmowanych działań.
3. Zawieranie umów dotyczących rzeczywistego zakresu i charakteru świadczonych przez wykonawców usług.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, 12 września 2018 r.

Kontrolerzy
Krzysztof Wilkosz
doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis

.....
podpis

Krzysztof Kopeć
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis